

A

Interbellum-expositie vergt bijzondere voorzieningen

Exposeer kostbare, geleende museumstukken in een voormalig havenpakhuis terwijl het buiten óf bloedheet óf steenkoud is. Dat is één van de problemen waarvoor de vormgevers Kossmann en De Jong zich geplaagd zagen bij de door hun ingerichte expositie over het culturele leven tijdens het interbellum in Rotterdam. De huisvesting, gebouw Las Palmas, past goed in het spannende tentoonstellingsconcept van 'een depot van het verleden', maar is natuurlijk verre van een ideaal geklimatiseerde omgeving. Daarbij komt nog een ander probleem. De expositie opent in de zomer en sluit begin december. Kossmann heeft daarom om te beginnen de vloer geïsoleerd en de meest kwetsbare objecten voorzien van een klimaatregeling. Buiten aangebrachte diesilverwarming zorgt voor een aangename binnentemperatuur. Vanuit het plafond reguleren buizen de temperatuur en zorgen indien nodig voor bevochtiging als het te warm wordt. Slangen voorzien papieren objecten juist van droge lucht. Dergelijke voorzieningen beproefden Kossmann en De Jong eerder met succes bij de expositie van topstukken uit de Koninklijke Bibliotheek in de Nieuwe Kerk in Amsterdam. Deze individuele klimatisering valt financieel voordeliger uit dan een temperatuurregeling voor het geheel: de kosten liggen nu tussen de 30 en 40.000 gulden tegen een ton voor de hele ruimte. Zeker zo bijzonder is de inrichting zelf, waarvoor de ontwerpers van een ruimtelijk filmscenario zijn uit-

gegaan. De expositie is namelijk niet bedoeld als reconstructie. Bovendien bestaat ze uit tamelijk bekende stukken: stoelen, lampen, schilderijen, foto's, grafisch ontwerpen. Door deze te presenteren in hun cultuurmaatschappelijke samenhang zullen high en low culture zich met elkaar vermengen: De Bijenkorf bijvoorbeeld met socialistisch propagandamateriaal en de verzamelingen van havenbaronnen met jazzplaten. Uit de gevormde clusters moet de bezoeker zelf zijn verhaal distilleren. De ervaringslagen worden versterkt door filmbeelden (via twee doorzichtschermen en drie projectieschermen) en een 'uitwaaiend' geluidsdecor. Het geheel is computergestuurd. Soms gaan de beelden (een uur tot scènes verknippte film) een competitie met elkaar aan, op andere momenten vloeien ze in elkaar over. Bedoeling is dat dit decor als een saus de getoonde collectie bedekt, die bestaat uit leenobjecten van alle belangrijke Rotterdamse musea. Geïnspireerd door de zoölogische Grande Galerie in Parijs (van Paul Chemetov) laten de vormgevers van tijd tot tijd een soort

Impressie tentoonstelling

nachtsituatie in de ruimte neerdalen, die voor rust zorgt en de aandacht weer op de objecten vestigt. Door de niet-lineaire maar eerder rhizomatische (meer een willekeurig uit elkaar ontstane) structuur, krijgt de bezoeker de indruk dat er veel meer te bekijken is dan hij of zij in een keer kan verwerken. Dat dwingt tot het maken van keuzes. '...want het moest nu eens géén tentoonstelling worden', legt Herman Kossmann uit, 'eerder een geregisseerde symfonie van vooroorlogs Rotterdam.'

CR

Interbellum, kunst en cultuur tussen twee wereldoorlogen

Las Palmas gebouw op de Wilhelminakade (metro Wilhelminaplein)

Kop van Zuid, Rotterdam

18 augustus tot 3 december

links: Las Palmas gebouw buitenzijde

rechts: plattegrond tentoonstelling

